

KWESTIES OF BEVINDINGEN

Dit lijstje bevat een paar thema's die de jury bij elkaar bracht tijdens en na het lezen van de ingediende toetsen en de antwoorden op de vragenlijst die we aan de deelnemers stuurden. Het is een voorlopig lijstje

1 KEUZES UIT HET PTA VERSCHILLEN

1. wel/geen kopie van PTA (sommige secties houden leesvaardigheid in de RV-toets, omdat het in het PTA staat; andere secties schrappen het, want hoort eigenlijk niet in PTA thuis. Ze namen leesvaardigheid op in het SE omdat dat kansen biedt met leerlingen op niveau te oefenen CE).
2. wel/geen literatuur in de toets.
3. wel/geen mondelinge vaardigheden (praktische argumenten om het mondelinge gedeelte niet op te nemen overheersen, op sommige scholen was het zelfs verboden door de schoolleiding; een van de scholen loste dat op door leerlingen thuis een filmpje te laten maken).
4. wel/geen leesvaardigheid in de toets (kopieerden van CE in SE).

2 KWALITEITSCONTROLE; INTERCOLLEGIALE CONSULTATIE

5. Secties gaven aan dat bij het samenstellen van de toets de hele sectie betrokken was, wat de kwaliteit van de toets en de discussie binnen de sectie ten goede kwam.
6. Idem: samen nakijken van gemaakt werk.
7. Enkele secties hebben hun toets vooraf aan een sectie van een ander school voorgelegd.

3 VOORBEREIDING DOOR LEERLINGEN

8. wel/geen intensieve voorbereiding door leerlingen vooraf). De meeste secties stuurden documenten mee waarin de leerling op de hoogte wordt gebracht van de onderdelen van de RV-toets, met een verantwoording (relatie met PTA), en een weging van de onderdelen. Sommige secties richtten de toets zo in dat leerlingen zich moesten voorbereiden op de toets, door bijvoorbeeld een of twee boeken of verhalen te lezen en/of een keuze te maken uit hun boekenlijst/portolio welke drie boeken zij zouden willen behandelen tijdens de toets (schriftelijk in een essay of mondeling).

4 KEUZES VOOR LEERLINGEN

1. Sommige toetsen bieden leerlingen keuzes (veel teksten om te verwerken in een schrijfofopdrachten; kies maar; keuze uit twee soorten schrijfofopdrachten, keuze uit stellingen; keuzes uit de boekenlijst, andere toetsen doen dat niet.

5 LITERATUUR

9. In sommige toetsen komt het gelezen werk van leerlingen nadrukkelijk terug, in andere toetsen helemaal niet.
10. Opdrachten bij literaire teksten die tijdens het examen worden aangeboden kunnen variëren tot vrijwel uitsluitend het toepassen van verhaalanalytische begrippen tot vrijwel uitsluitend interpretatieve vragen. Taken variëren van gesloten, tot zeer open reflectieve taken.

6 SCHRIJFVAARDIGHEID

11. Schrijftaken variëren sterk. Vrijwel alle taken zijn gedocumenteerde opdrachten: leerlingen hebben informatie kunnen lezen, en mogen soms ook het internet op. Er zijn taken die sterk voorgestructureerd zijn, waarin aangegeven wordt hoeveel argumenten een tekst moet bevatten, bijvoorbeeld. in een aantal gevallen hoeven leerlingen geen tekst te schrijven, maar alleen het middenstuk (argumentatieve

taken). Daarnaast zijn er essayopdrachten, waarin de leerling vooral een eigen gedachtegang vorm moet geven.

12. De beoordeling van de teksten vindt vaak plaats aan de hand van (soms heel uitgebreide) rubric-achtige schema's, die soms in Excel worden ingevoerd zodat het cijfer er meteen 'uitrolt'. Die 'rubrics' hebben vaak oog voor technische en structurele aspecten van de tekst, en minder vaak weegt de inhoudelijke representatie van de bronnen of de eigen gedachtengang mee. Anders secties beoordelen de tekst op drie aspecten, waarvan inhoud het zwaarst mee-weegt (naast structuur en taalgebruik).

7 ACTUALITEIT, THEMATISCHE SAMENHANG EN INTEGRATIE

13. Actualiteit. Heel wat toetsen zijn samengesteld uit teksten en opdrachten die aansluiten bij de actualiteit (ervaringen met en opvattingen over de 'intelligente' lockdown, voorjaar 2020; nationale meiherdenking (veel teksten van Marga Minco, columns over de meiherdenking)).
14. Thematische samenhang. Soms gaat de hele toets over een onderwerp (meiherdenking): de lees-, schrijf-, literatuur- en mondelinge opdrachten gaan dan over dat onderwerp.
15. Samenhang vaardigheidstoetsing/Integratie van vaardigheden. Het vaakst komen er toetsen voor waarin de leesteksten een basis vormen voor de schrijfofopdracht. Soms worden die teksten bevraagd, zoals leestoetsen, en volgt daarna een schrijfofopdracht (of een keuze uit opdrachten), soms worden die teksten niet bevraagd, of slecht met 1 interpretatieve 'hulp'vraag, en moet het begrip getoond worden in de te schrijven tekst. In een aantal toetsen houden leerlingen op basis van de tekst die zij schreven een mondelinge presentatie, een pitch of een discussie met de docent. In een geval is het schrijven de de tekst het schrijven van een mondeling betoog. Andere 'afhankelijkheden' zijn er tussen literatuur en zakelijk lezen, literatuur en mondeling, literatuur en schrijven. Opvallend vaak schrijven leerlingen over literatuur; er is een toets waarin leerlingen een creatieve schrijfofopdracht uitvoeren naar aanleiding van een tekst.

8 KWALITEIT BEOORDELINGSINSTRUMENTEN EN BEOORDELINGS- PROCEDURES

Vooraf: de jury had de inzenders niet gevraagd om beoordelingsmodellen of beoordelingswijzen in te dienen. Het beeld is dus bepaald op basis van wat ien vrijwillig instuurde.

16. Enkele inzendingen maken gewag van dubbele, onafhankelijke beoordelingen,
17. Cesium wordt soms van tevoren bepaald, soms achteraf.